

څېړنه ويناوې

ابوبکر صدیق "رض":

رښتینی اخلاص دادی چي د
خپلو عملونو بدله او عوض و نه
غواړي!

نېټي مرکز

رسول الله (ص) فرمایلي دي:

ژباړه: هغه سړی به جنت ته
داخل نه سي چي همسايه گان يې د
زهېرېدو څخه محفوظ نه وي.

﴿رواه الترمذی﴾

د امتیاز څښتن:

د کندهار اطلاعات او فرهنگ ریاست

مؤسس: مولوي صالح محمد "هوتک"

Wednesday-7-August-2024 Issue: 25

د تاسیس کال: ۱۳۰۰ لمریز، چهارشنبه ۲/ صفر المظفر/ ۱۴۴۶ هـ.ق، ۱۷/ زمري/ ۱۴۰۳ ل کال - ګڼه (۲۵)

غربي رسنۍ ولي د فلسطين پر غميزه پټه خوله
او زموږ په کورنيو چارو کي مداخله کوي؟

حسان "مجاهد"

غربي بيانونو د دې له پاره چي پر نورو باندې خپل قانون او فرهنگ عملي کړي، نړۍ والو ته ځانونه د بشريت خادمان وښيي، خپل جر مونه پټ او د جواز جامه ور واغوندي، اسلام د سخت دريځۍ دين معرفي کړي، مسلمانان دهشتگر ثابت کړي، له اسلامي فکر او منهج څخه خلک کرکجن او متنفر کړي؛ ډېر کار له رسنيو اخلي، پراخ لگښتونه ور باندې کوي او داسي خلک ورته روزي چي له اسلام سره په دښمنۍ کي لومړنۍ مقام لري او د نورو د بې لاري کولو اوږده او پخه تجربه لري.

نن - سبا د نړۍ په يوه کوچنۍ اسلامي جغرافيه (فلسطين) کي هغه څه روان دي، چي هغه ته په نسبت د افغانستان اوسنۍ وضعیت سل په سلو کي دامن، پرمختګ، هوساينې او اقتصادي وضعیت له پلوه خورا د ستايلو وړ دی، خو پر دې سر بېره غربي رسنۍ د فلسطين پر غميزه پټه خوله دي او د افغانستان کورني موضوعات يې تر بحث لاندې نيولي دي، دوی غواړي په خپل ټول توان سره د امارت څخه په تبليغاتي وسله د خپلي ماتي کسات واخلي او د دوی اسلامي نظام، پاليسي، قوانين او دريځ نړۍ والو ته ناسم معرفي کړي.

په هرو درو مياشتو کي د ملګرو ملتونو سازمان له لوري په يو راپور کي (چي له سوچ درواغو او اتهاماتو ډک وي) د افغانانو د بشري وضعیت نقض، جبري نيوني، خپلسري وژني او د ملکي تلفاتو شمېر ښوول کېږي، حال دا چي په غزه کي تر دې دمه د صهيونيستي رژيم له خوا د شهيدانو شمېر (۳۹۴۴۵) ته او د زخميانو شمېر (۹۱۰۷۳) ته لوړېږي، تراوسه (۲۰۶) لرغوني آثار، (۱۹۷) دولتي ځايونه، (۸۲۱) مسجدونه، (۴۳۰۰۰) او څلور سوه دېرش زره انفرادي سر پناوي له منځه وړل سوي او (۳۴۱۰) شمېرې عامه وژني ثبت سوي، خو غربي رسنۍ يې په اړه ګونګي پاته دي.

په افغانستان کي د بې کارۍ او اقتصادي ستونزو خبره هره ورځ کېږي، حال دا چي په افغانستان کي د طالبانو تر حکومت را وروسته له لوري د مرګ پېښه نه ده ثبت سوې او په غزه کي تر دې دمه ۳۷ کسان له لوړي شهيدان سوي دي.

د طالبانو له حکومت سره د حساسيت له کبله بهرنيو هيوادونو ته د کډوالود ډېرښت خبره کېږي، حال دا چي په غزه کي تر دې دمه لس زره کسان نادر که او دوه ميليونه کډوال سوي دي. دلته له بشري حقوقو د مېرمنو د محروميت او تاوتریخوالي خبره سهار او ماښام روانه وي او په غزه کي تر دې دمه (۱۰۷۹۸) مېرمني په شهادت رسېدلي دي.

دلته د بيان د نه آزادۍ، د ټلوېزيونونو او راډيوگانو د تړلو او پر خبريالانو د محدوديت خبره ډېره تکرارېږي، حال دا چي په غزه کي تر دې دمه (۱۶۵) خبريالان شهيدان سوي دي. دلته له عصري زده کړو د نجونو پاته کېدل او پرمخ يې د مکتبونو تړل، د خبرونو سر ټکي ګرځېدلي او په غزه کي تر دې دمه (۴۴۵) مدرسې او پوهنتونونه بمبار سوي دي.

دلته له خدماتو او لوړو معاشاتو څخه د ډاکټرانو د محروميت خبره کېږي او په غزه کي تراوسه (۵۰۰) طبي کارمندان شهيدان سوي دي.

دلته شپه او ورځ د ماشومانو د خوار غواکۍ موضوع توده وي او په غزه کي تراوسه (۱۶۱۷۲) ماشومان شهيدان سوي دي. دلته په افغانستان کي د غربي رسنيو له خوا د ډول - ډول ناروغيو رامنځته کېدل، له سالم چاپېريال او صحي خوړو څخه د افغانانو ليري پاته کېدل او وخت پر وخت درملني ته د نه رسېدو تبصرې کېږي او په غزه کي تراوسه (۲۶۲) روغتيايي مرکزونه او شفاخانې له خدمتونو لوېدلي او (۱۳۱) امبولانسونه بمبار سوي دي. **آمخ**

په افغانستان کي د موټرونو وار دولو په برخه کي يو چينايي شرکت چمتو دی پانگونه وکړي

خبرو تر اورېدلو وروسته، په افغانستان کي په بېلابېلو برخو کي د پانګونې پر فرصتونو خبري کړي او په ياده برخه کي يې د هر اړخيزو همکاريو امتيازات لري.

د چين د «جين شين» سوداګريز شرکت استازي ینگ، د صنعت او سوداګرۍ وزارت له معين مولوي احمدالله زاهد سره په کتنه يې، په افغانستان کي د موټرونو وار دولو په برخه کي پر پانګونې چمتووالی ښودلی دی.

د صنعت او سوداګرۍ وزارت په خپره سوې خبر پاڼه کي راغلي چي په دې کتنه کي د «جين شين» سوداګريز شرکت استازي ويلي، ياد شرکت چمتو دی، چي د شاوخوا ۲۰ ميليونه ډالرو په ارزښت، په افغانستان کي د باروړونکو موټرونو او اسکوټرونو د وار دولو په برخه کي پانگونه وکړي او د هغه په وينا، دغه شرکت غواړي د يادو وسايطو نندارتون او د ترميم ورکشاپ هم جوړ کړي چي لسونو کسانو ته به په کښي کاري زمينه هم برابره سي. د صنعت او سوداګرۍ وزارت معين هم د «ینگ» د

د روغتيايي خدمتونو په برخه کي ليري پر تې سيمي لومړيتوب لري

د عامي روغتيا وزارت سرپرست، د ليرو پرتو سيمو اوسېدونکو ته د روغتيايي خدمتونو وړاندې کول، د دې وزارت لومړيتوب وباله.

د عامي روغتيا وزارت سرپرست مولوي نورجلال جلالي، د افغانستان له پاره د «يو.اين.ايف.پي.اې» سازمان له مشر کواييناسنتي سره په کتنه کي د هيواد

د سلام مخابراتي شبکې نوي سايټونه په ۸ ولسواليو کي فعالېږي

د کندهار د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوژۍ رئيس ملا نور الله نوري د دوشنبې په ورځ باختر خبري اژانس ته ويلي، اوس مهال د يادو سايټونو ساختمانې په ګډه هره ورځ د کندهار ښار په **آمخ**

په عمومي زندان کي د پاکو اوبو مشکل په بشپړ ډول حل سو

د کندهار په عمومي زندان کي د اوبو فلټر کولو او يخولو اټه ماشينونه نصب سول.

د روغتيايي خدمتونو په برخه کي ليري پر تې سيمي لومړيتوب لري

په کندهار کي نيول سوي لرغوني آثار د اطلاعات او فرهنگ رياست اړوند، ملي ميوزيم ته وسپارل سول. تېره مياشت امنيتي ځواکونو د کندهار ولايت په سپين

نيول سوي آثار کندهار ملي ميوزيم ته وسپارل سول

په کندهار کي نيول سوي لرغوني آثار د اطلاعات او فرهنگ رياست اړوند، ملي ميوزيم ته وسپارل سول. امنيتي ځواکونو د کندهار ولايت په سپين بولدک تېره مياشت ولسوالۍ کي، لس کيلوګرامه قلمي نسخې چي په **آمخ**

هره ورځ په لسونو موټرونو کشفات د ښار له ناحيو ايستل کېږي

د کندهار ښار د ښکلا او د کشفاتو څخه د پاکولو په **آمخ**

له ملالۍ لوړو زده کړو مؤسسې سره علمي تفاهم ليک لاسليک سو

د کندهار اطلاعات او فرهنگ رياست له ملالۍ لوړو زده کړو مؤسسې سره په دوو پوهنځيو کي علمي تفاهم ليک لاسليک کړ. د اطلاعات او فرهنگ رياست اړوند ځوانانو چارواکر حافظ حمدالله سعيد باختر خبري اژانس ته د دوشنبې په ورځ ويلي، د ځوانانو

ټاپي د افغانستان د پرمختګ زېږی راکوي

له کله چي اسلامي امارت په افغانستان کي واک ته رسېدلی دئ، د افغانستان د اقتصادي رشد هڅه يې را پيل کړې ده، سياست يې اقتصاد محوره عيار کړی دئ، په سيمه کي يې له هيوادونو سره د لويو پروژو د تطبيق او ګډ کار هوډ کړی دئ، چي دا هر څه د نوي او پرمختللي افغانستان له پاره خورا مفيد تمامېدای سي. د افغانستان اسلامي امارت مسئولينو د واکمنۍ له پيله د ټاپي پروژې د پيل په برخه کي د هلو ځلو خبر ورکړی دئ، ټول تمرکز يې پر دې دئ، چي د ټاپي پروژې د تطبيق له پاره شرايط برابر کړي.

تازه د افغانستان درياست الوزرا اقتصادي مرستيال ملا عبدالغني برادر اخند د ترکمنستان د بهرنيو چارو له وزير سره د ويډيويي کنفرانس له لاري د افغانستان په خاوره کي د ټاپي پروژې د عملي کېدو لارو – چارو تورغونډۍ بندر کي درېل پټلۍ سټېشن د پراختيا، ترانزيټ او ټرانسپورټ کي د اسانتياوو رامنځته کولو په تړاو خبري کړي دي .

د ترکمنستان د بهرنيو چارو وزير ويلي، هيواد يې چمتو دی چي له افغانستان سره د خپلو سياسي او اقتصادي اړيکو پراخولو په موخه، په نژدې راتلونکي کي د افغانستان په خاوره کي د ټاپي پروژې کارونه پيل کړي . د هغه په قول، هيواد يې په پلان کي لري، څو په افغانستان کي د برېښنا او رېل پټلۍ شبکې برخه کي پانگونه وکړي.

ورته مهال ملا عبدالغني برادر اخند ويلي، اسلامي امارت اقتصاد محوره بهرنۍ سياست تعقيبوي او اساسي تمرکز يې پر سيمه ييز اتصال دی، چي دې موخي ته د رسېدو له پاره د سيمي او په ځانګړې توګه، ترکمنستان همکارۍ ته اړتيا لري.

په دې ليدنه کي د ترکمنستان هيواد د بهرنيو چارو وزير ملا عبدالغني برادر اخند ته له ترکمنستان څخه د ليدني بلنه ورکړې، څو په مناسب وخت کي ياد هيواد ته سفر وکړي.

ټاپي د افغانستان له پاره خاص ګټه ده، ځکه هيڅ ډول مصرف به ورباندي نه راځي، بلکي ګټه به يې د افغانستان له پاره دوامداره وي، خلک به پر کار سي، افغانستان ته به له دې درکه عايد راځي او د ګاز څخه به هم برخمن کېږي.

د ټاپي ترڅنګ، د اسلامي امارت مسئولين نورو مهمو پروژو ته هم ډېر زيات متوجه دئ، لکه: د کاسازر، مس عينک کان چي اوس يې عملا چاري پيل سوي دي، د قوش تپې کانال او داسي نور .

مشهور امام ابو زکريا يحيی ابن زياد الفراء د وخت پاچا خليفه العباسي «المامون» د خپلو زامنو له پاره د نحو د استاد په حيث مقرر کړ، امام فراء د پاچا زامنو ته له تعليم سره –سره تربيه هم ورزده کړې وه. يو وخت امام فراء د يو حاجت له پاره د خپل ځای څخه ولاړ سو، د پاچا دوه زامن د استاد خپلکو ته يو تر بل ور وړاندي سول، تر څو استاد ته خپلکي برابرې کړي، خو دغه مسئله يې په يو توافق سره حل کړه، هغه دا چي يوه خپلکه به يو ورته برابر وي، بله خپلکه به بل ورته برابر وي.

په دغه جريان مامون پاچا خبر سو، امام فراء يې خپل دربار ته راوبلی، کله چي امام فراء راغلی. پاچا پوښتنه ځني وکړه: چي په دنيا کي څوک عزتمن او قدرمن وي؟

امام فراء ورته وويل : زه خو تر امير المؤمنين بل څوک قدرمن نه وينم.

پاچا ورته وويل : هغه څوک په دنيا کي قدرمن دئ چي د پاچا دوه زامن يې د خپلکوپه برابرولو کي يو تر بل سره مخته کېږي او هر يو د ځان له پاره دا کار د افتخار او سعادت نښه بولي، کومه تمه او امتياز هم نه په کښي ليدل کېږي. د دې کار له پاره يوازي هڅېدنه د استاذ مرتبه او لياقت وي.

امام فراء ورته وويل : ما اراده وکړه چي دوی له دغه کار څخه بند کړم، ځکه دا کار له تکلف

په دنيا کي عالم قدرمن وي او که پاچا؟

څخه خالي نه دی، خو په دې بېره چي څوک مي له نېکۍ بند کړی نه وي يامي د يوې مرتبې له تر لاسه کولو څخه بند کړي نه وي، څه مي ورته ونه ويل. ما ويل کېدای سي دا د دوی له پاره د نېکۍ او مرتبې تر لاسه کولو لامل سي. په دې اړه يوه کيسه هم ذهن ته راغله: عبدالله ابن عباس د حسن او حسين «رضي الله تعالی عنهما» د آسانور کابونه نيولي وو، کله چي دوی آسانو ته ختل، يو چا ورته وويل : داسي کار ولي کوې؟! ته خو تر حسن او حسين په عمر کي مشر ئې، ته ولي د هغوی رکاب ورته نيسي؟! عبدالله ابن عباس ورته وويل : «ورک سه ! د قدر خاوندان قدرمنو ته معلوم وي.»

مامون امام فراء ته وويل : ښه دي کړي دي چي دوی دي له دې کار څخه نه دي بند کړي، په دې کار سره د دوی رتبه نوره هم لوړه سوې ده، د دوی په قدر کي کوم کمۍ نه دی راغلی، ماله وړاندي په خپلو زامنو کي د دغه سعادت نښي ليدلي وې او زياته يې کړه: په درو کارونو سره د يو چا قدر نه کمېږي، که څه هم هغه ډېر لوی سړی وي:

۱ – پاچا ته عاجزي کول .

۲ – پلار ته عاجزي کول .

۳ – استاد ته عاجزي کول .

مامون پاچا په انعام کي خپلو زامنو ته د ښه آدب په بدله کي شل زره ديناره ورکړل او امام فراء ته

پښتو څنگه ليکدود ته اړتيا لري؟

دغه نوی ليکدود بايد د کورنيو او باندنيو زده کوونکو له پاره د پښتو ژبي زده کړه، ليک او لوست اسانه کړي او د خپل وخت د تخنيکي او نورو اړتياوو سره په هم‌رغۍ او مطابقت کي پښتو ژبه داسي مجهزه کړي چي له نورو ژبو سره د سيالۍ وړ وگرځي.

تر کوم وخت پوري چي مطلوب واحد ليکدود رامنځته کېږي، ښه به وي چي هر څوک له شته ليکدودونو څخه حد اقل پر يوه باندي اتکا وکړي او په دغو ليکدودونو کي د شته ټولو تناقضاتو باوجود، هغه و کاروي. د مثال په توگه: دا هغه ليکدود کېدلای سي چي په کښي په ټول هيواد کي د نصاب کتابونه تدريس

ابن بابويه

يې د ښې تربيه په بدله کي لس زره دينارونه ورکړل.

تاريخ بغداد. الخطيب البغدادي

۲ – يحيی ابن اکثم وايي: ماته هارون رشيد وويل : څوک د لوړي مرتبې څښتن دئ؟

ما ورته وويل : امير المؤمنين د لوړي مرتبې څښتن دئ.

ده راته وويل : بل څوک نه درته معلومېږي چي تر امير المؤمنين هم د ستري رتبې څښتن وي؟

ما ورته وويل : نه ! بل څوک نه راته معلومېږي. هارون رشيد راته وويل : هغه څوک تر ما امير المؤمنين بهتر دئ چي په مجلس کي ناست وي او وايي: حدثنا فلان قال حدثنا فلان قال قال رسول الله... يعني د حديث د سلسلې په بيانولو بوخت وي.

امام يحيی ورته وويل : دا کس به تر تا ولي بهتر وي، ته درسول الله صلی الله عليه وسلم د تره زوی (سيد) ئې. د مسلمانانو سر پرست او خادم ئې؟! هارون رشيد ورته وويل : موږ او زموږ نومونه به مړه وي، خو د عالم نوم به تر قيامته ژوندی وي، ځکه د عالم نوم د الله او له رسول الله سره يادېږي، دا الله او درسول الله نومونه به تر قيامته پوري ويل کېږي او ژوندي به وي، د عالم نوم به هم ور سره ژوندی وي.

آداب الاملاء والاستملاء. للحافظ السمعاني

احمد ولي "اڅکزى"

كېږي.

كه چيري له موجوده نصاب سره كوم مشكل وي، نو بيا دي يې په عمل كي بديل وړاندي سي او يادي د اصلاح له پاره تر زباني جمع خرچ آخوا، داسي عملي اقدامات وكړي چي تشه رامنځته نه سي. ښه پيل دا كېدلاى سي چي په دې بحث كي د خپلي لهجې يا سيمي د وكالت پر ځاى، د ټولو پښتنواو ليكل كېدونكي واحدې پښتو د ښېگڼي او ښه راټلونكي له پاره وكالت كول غوره وبولي. ددې تر څنگ بايد چي ښه نيت، پراخه سينه، علمي استدلال او همداشان عملي كار پر دغه موضوع د مجلس اساسي اجزاوي.

په صحابه وو كي مشهور مفسرين

ژباړه: **نعمت الله شاكر**

وروسته صحابه وورضي الله عنهم د قرآنكريم تفسير كړى دئ، تر هغو وروسته تابعينو رحمهم الله قرآنكريم تفسير كړى دئ. درسول اكرم صلى الله عليه وسلم د احاديثو هغه امامان او محدثين، چي د قرآنكريم د تفسير له پاره يې هم بابونه جمع كړي وو، خو متاسفانه موږ ته د دوى د تفسير اړوند ليكلي څه نه دي را پاته :

۱ – يزيد بن هارون السلمي المتوفى سنة ۱۱۷ هجري قمري.

۲ – شعبة بن الحجاج المتوفى سنة ۱۶۰ هجري قمري.

۳ – وكيع بن الجراح المتوفى سنة ۱۹۷ هجري قمري.

۴ – سفيان بن عيينة المتوفى سنة ۱۹۸ هجري قمري.

۵ – عبد الرزاق بن همام المتوفى سنة ۲۱۱ هجري قمري.

يوازي د عبد الرزاق بن همام رحمه الله ليكلې څه تفسير سته

مباحث في علوم القران

تر رسول اكرم صلى الله عليه وسلم څخه

خوښونه: شهيد شيخ رحيم الله "حتاني"

د داعش د نيوكي علمي څېړ نه

داعشيان پر اسلامي امارت او نورو جهادي ډلو باندي رنګارنګ نيوكي كوي، له هغو څخه يوه داده چي امارت په يو وخت كي له ټولي نړۍ سره جهاد ولي نه اعلانوي؟ له كفري هيوادونواو د هغوۍ له غلامانو سره جنگ ولي نه كوي؟ د اور بندوړانديزونه ولي بيا – بيا كوي او داسي ولي ورته وايي چي موږ به ستاسو پر خلاف نه جنگېږو؟ كفري هيوادونه او د هغوۍ غلام او د هغوۍ ملګرو ته ولي خپل نمايندګه لېږي؟ يو مشهور تنقيد پر ملا محمد عمر مجاهد باندي كوي، چي پر وخت يې د وفات اعلان و نه سو او د خلافت پر ځاى يې امارت اعلان كړ ؟ چي دې ته ورته نوري نيوكي دي، چي د الله تعالى په توفيق سره به په راتلونكي بحث كي له منځه يووړل سي.

څو تنقيدي خبري: وروسته تر دې چي نبي كريم صلى الله عليه وسلم مدينې منورې ته هجرت وكړ، كافران پر درو ډلو ووېشل سول: لومړۍ ډله جنگ كوونكي كافران وو.

دوهمه ډله هغه كافران وو، چي تړون ور سره سوى و.

درېيمه ډله منافقين وو.

له لومړۍ ډلي سره خو جنگ و، له درېيمې ډلي سره جنگ نه و، بلكي له څو ځانګړو حكمونو پرته، نور په هر څه كي د مسلمانانو په شان سلوك ور سره كېدى. د درېيمې ډلي يعني منافقانو سره ځانګړۍ سلوك كېدى، ځكه پيغمبر صلى الله عليه وسلم دوى د مسلمانانو له ډلي څخه ايستلي نه وو.

امام بخاري په خپل سند سره له عبدالله بن عباس رضى الله عنه څخه روايت كوي، چي رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل:

ژباړه: مشرکين پر دوو ډلو وو، د نبي كريم صلى الله عليه وسلم په وخت كي يو د اهل حرب مشرکين وو، چي دوى به له مسلمانانو سره جنگ کاوه او مسلمانانو به له دوى سره کاوه.

بل د اهل عهد مشرکين وو، چي نه له دوى سره مسلمانانو قتال کاوه او نه دوى له مسلمانانو سره قتال کاوه.

شيخ عبدالحكيم "سيالکوټی"

خلکوڅخه يې دا اوريدلي دي چي د ده پلار د شيخ په تخلص باندي پېژندل كېدى او يوداسي كورنۍ ته ده نسبت كېدى چي هغه مشهوره نه وه.

زده كړي:

شيخ خپل علمونه او هنرونه له لويو او پاكو مهارت لرونكو استادانو څخه لاس ته راوړي دي. مګر موږ د ده د علم د لاس ته راوړلو د مرحلو، استادانواو شيخانو په اړه تفصيلي معلومات نه كړل تر لاسه، ځكه چي د ده د ژوند شروع د پټو پردو تر شا او په تاريخ كې (ناپېژانده) حالت كي تېر سوى. دژوند د دغي مرحلې په اړه يې هيڅ معلومات نه لرو، البته دومره پوهېږو چي ده د شيخ ملاكمال الدين کشميري تر لاسو لاندي شاګردي كړې ده او له هغه څخه يې علمي معلومات او ديني علمونه تر لاسه كړي دي. لكه: تفسير، حديث، فقه، منطق، كلام، فلسفه اوداسي نور.

ښوونكي او شيخان: د تاريخ كتابونو د ده له استادانو څخه د شيخ ملاكمال الدين کشميري پرته بل هيڅ استاد نه دئ ياد كړۍ. د دغه شيخ استاد يادونه د زهۍه الخاطر ليكونكي داسي ليكلي: شيخ د موسى زوى حنفي کشميري د زه ورو علماوو څخه يودئ. دى په ۹۷۱هـ ق كال كي د کشمير څخه سيالكوټ ته ولاړۍ او هلته يې درسونه شروع كړل، د عمر زياته برخه يې خلكو ته په ګټه رسولو كي تېره كړله، تر داسي اندازې چي په ډېرو فنونو كي د ده تر نورو وړانديوالى ښكاره سو. لكه: په منطق، حكمت، كلام او اصول فقه

(بخاري ج ۲ ص ۲۰۵)

كه نبوي سيرت وكتل سي، نو معلومه به سي چي تر هجرت وروسته نبي كريم صلى الله عليه وسلم له ځينو كافرانو سره د اور بند سوله كړې وه او كومو كافرانو چي د مسلمانانو پر خلاف د جنگ اعلان كړۍ و، له هغوۍ سره يې جنگ كاوه.

محمد بن كعب القرظي فرمايي:

دوهمه مهمه خبره دا ده چي كه د ځينو پوځونو پر خلاف، جهاد فرض وي او طالبان يې نه كوي، نو دا د نيوكي سبب ځكه نه ګرځي، چي رسول الله صلى عليه وسلم په يووار له ټولو كافرانو سره د جنگ اعلان نه و كړۍ، بلكي له ځينو سره يې سوله او معاعده هم كړې وه.

د لغت په كتابونو كي د سولي له پاره مختلف الفاظ راوړل كېږي، لكه: معاهده، مصالحه، مواعده، مهادله، مسالمه، مواضعه، مهاوده، صلحه او استثمان.

خو په دې ټولو كي مهادنه، مواعده، معاهده، مسالمه، استثمان او صلح، له يو اوبل سره مترادف الفاظ دي.

(۶۲) برخه

(شرح حدود بن عرفه ج ۱ ص ۲۲۶)

د پورته مترادفو الفاظو تعريف احناف داسي كوي:

له مشركانو او كافرانو سره تر يو ټاكلي وخت پوري اوربند كول، يا له كفاور سره تر ټاكلي مودې پوري په مال يا بې ماله سول كول.

(السير الكبير ج ۵ ص ۱۷۸۰. تحفة الفقهاء للسمرقندي: ۵۰۷/۳) حنابله يې داسي تعريف كوي: تر يوې مودې پوري پر جنگ نه كولو اتفاق كول.

(الانصاف للمرداوي ج ۴ ص ۲۱۱.

كشاف القناع للبهوتي: ۱۰۳/۳)

دامام مالك په مذهب كي يې داسي تعريف سوى دئ: له كافر سره د مسلمان هغه تړون دئ چي په پايله كي يې اور بند وسي او كافر د اسلام ماتحت نه وي. (الشرح الكبير الدردير ج ۲ ص ۲۰۶)

شوافع حضرات يې داسي تعريف كوي: له كافرانو سره هغه تړون چي تر يوې ټاكلي مودې پوري اوربند په كښي سوى وي، برابره ده، كه په بدل كي يې مال وي او كه نه وي.

(فتح الباري ج ۶ ص ۲۵۹. مغني المحتاج ۴/۲۴۰)

څېړنه: عبدالنافع "حميدي"

دوهمه او وروستۍ برخه

علم ور زده كوي. همدارنګه يې هغه پېښي بيان كړي، چي د دې څرګندونه كوي چي پېرانانو به هم له ده څخه علم زده كاوه او درس به يې ورته وايه. لكه څنگه چي انسانانو علم ځني زده كاوه، د ليري خبره نه ده، خو د ده ښه والى تر دې ډېر زيات دئ، چي له ده څخه پېرانانو علم زده كړۍ او ياد ده درس ته راغلي دي.

شاګردان:

علامه سيالكوټ د غوره علماوو له ډلي څخه و. ده په منطق، فلسفه او كلام كي ډېر اوږد لاس درلودى، د لاهور په يوه دولتي مدرسه كي ښوونكۍ وټاكل سو او هلته يې يو څه وخت تېر كړ، بيا له هغه ځايه د شاجهان پاچا په امر د اكبر آباد (اګره) يوې بلي دولتي مدرسې ته ولاړۍ. په بېلابېلو مدرسو كي له ده څخه ډېرو شاګردانو علم زده كړ. تر دغو مدرسو وروسته يې په خپل ټاټوبي سيالكوټ كي خپله شخصي مدرسه جوړه كړه، چي طالبان په ډېري تېزۍ سره هلته ورتلل، ده به درسونه ورته ويل او خپل په علم كي يې سخاوت كاوه، دوى يې له خپلو مهارتونو څخه برخمن كول، تر دې چي د هغوۍ د خوراك او د اوسېدلو د ځاى بوج يې هم پر ځان اخيستۍ و. ده تر لاس لاندي خورا ډېر شاګردان تېر سوي، خو زموږ په لاس كي يې شاګردانو په اړه مفصل بحث تر ډېره پوري نسته. د ده د ځينو شاګردانو يادونه په آفتاب پنجاب او مائر الكرام كتابونو كي سوي ده. همداسي د دائرة المعارف الاسلاميه كي د مقالې خاوند د ده د نورو شاګردانو نومونه هم ليكلي دي. پاى

شهيد رحيم الله

د طلوع دريښي ولاړ الشکي

غزې ته

!محمد ځان "اړ ماڼ"

څو هيواده ليري هلته يو هيواد دى په بمونواو مرميو خوړين برباد دى

دې هيواد كي شپه او ورځ ويني بهېږي

دا هيواد د جسدو اور كي سوځېږي

په کوڅو كي يې پراته خوار ماشومان دي

څوک ویشتلې څوک سوځلي شهيدان دي

پر چا ونړېدل لوی – لوی تعمیرونه

پر چا ونړېدل خپل مظلوم کورونه

که تور سري که سپين سري دي قتلېږي

که واړه دي که زلمي بس وژل کېږي

بس ګناه ددوی ده دا چي مظلومان دي

عبادت د خدای کوې مسلمانان دي

شپه او ورځ وي د کفارو تر برید لاندي

د مظلوم ولس یې زه اورمه ساندي

له سرو څخه یې جوړ سول دېوالونه

له شمار څخه یې ووتل قبرونه

اسرائيلو یې ښارونه نړولي

پر هر کور یې دي بمونه اورېدلي

خو بيا هم مبارزه کوي روان دي دوی د لوی او ستر واحد ذات بندګان دي

توکل یې پر یوه رب دئ جنگېږي له اسلام او آزادي ه قربانېږي

هر سړی یې شهادت ته آماده دئ

هر غازي یې د توحيد په زمزمه دئ

يوه ډله د حماس په کښي اوسېږي له نامه یې هر يهود یزیدلړزېږي

دي په وړاندي یې د کفر څوملکونه

دوی بيا هم کوي په کلک عزم جنگونه

نه پروا د ټانک ساتي نه د توپونو

مخامخ ورځي ځوانان په تعرضونو

يهودان یې له سرونو دي نيولي

اسرائيل یې تر کورونو ځغلولي

دا هيواد د فلسطين په نوم يادېږي پر غزه باندي یې سره مردک اور پېږي

خدايه خلاص کړې فلسطين له ظالمانو! ربه ته وکړې نصرت د مؤمنانو!

کره آزاده نور غزه له کافرانو کره نسکوره دا کاسه د فرعونيانو

دا بيته کړې په لاس فتحه د غازيانو ذوالجلاله مدد وکړې د خوارانو

زه "!هـمـسـهـ" بيا خلافت عثماني غواړم زه "!هـمـسـهـ" پر سجده و تاته ژاړم

زما "!هـمـسـهـ" له وسه نور څه پوره نه دي دا بيتونه مـي د زړه د خون رانجه دي

ټولنيزي رسنۍ

Mohammad omar afghant **f**

زموږ اوستاسو د ټولني يو تريخ حقيقت!
که يو پلار خپله لور په لوړ ولور وړ کړي،
افتخار کوي، که يو څوک په لوړ ولور
اينگور (مېرور) وکړي، افتخار کوي؛ خو!
که څوک په شرعي لار مخته ولاړ سي؛ پر
خور او لوړ پيسې وا نه خلي، د ټولني
خلک ورته بېلابېل الفاظ کاروي. څوک
وايي: عيب يې درلودی. څوک وايي:
پرې بوج وه او ډېر خو يې دا خبره کوي
چي د غوا په نرخ يې ورکړه. آيا تاسو
وواياست! موږ ظالمان يو او که نه؟

Shamsullah Duranai: **f**

لوبې په ماشومانو کي هونښيار تيا، فکر،
اراده او بېلابېل استعدادونه روزي او د
هغوی د روح د خوشحاله کېدو سبب
گرځي.

f ډاکټر مصطفی "نیازی":

خپل ځان د باز په شان جوړ کړه، کله
چي د مځکي لوري ته را په کښته کېدو
سي، نو ټول مرغان په تېښته سي.

f ډاکټر صفت الله "صفت":

خالي جېب يا مفلسي دي په دښمني
اخته کوي.

خالي جېب دي له سيالۍ اچوي.

خالي جېب دي د خپلوۍ او قربابت څخه
اچوي.

خالي جېب دي د کم اصلو خلکو احتياج
کوي.

خالي جېب دي په بانډارونو کي د خلکو
تمسخر سبب کوي.

خالي جېب ژوندي مړي در څخه
جوړوي.

الله تعالی مه هېروئ، که الله هير کړئ، د
هرې بلا به درته مخ وي!

f صديق الله "افغان":

د کندهار ښار د جادې په گلدان کي هره
ورځ د دره خط په نامه يوه ډېره بده
ننداره وړاندي کېږي، يو ځای نه، بلکي
څو ځايه دا کار دوام لري او ډېر سپک
چلند نمايش ته وړاندي کېږي.

دې نندارې ته سوونه ښه او بد کسان،
کوچنيان راټول سوي، ځيني يې آن د
مکتب او مدرسې شاگردان هم وي.

ډېر کله دا ځوانان په وهلو کي تر جنگ
ورسېږي، په چرو او چاقوگانو يې سره
وهلي وي، بيا نو ډلي او ډلبازي وي،
پايلوچۍ وي.

امنيتي مسئولين دي د دې کار په ټينگه
مخنيوۍ وکړي، دا بې معنۍ فرهنگ
دئ، پراختيا يې زموږ ټولني ته له
بدنامۍ پرته، بل څه نه راوړي.

بدۍ او کرکي ته د کمپاين مخه نيول په
کار ده.

د هغه په قول، د دې حشر په تر سره
کېدو سره به د ښار ټولي ناحيې په مکمل
ډول د کثافاتو څخه پاکي سي.
عاصم له ښاريانو وغوښتل، چي په ياد
حشر کي گډون وکړي او د ښار په ښکلا
کي خپل مسئوليت ادا کړي.

(۱مخ پاڼه: له ملالۍ لوړوزده کړو...)

به په يادو پوهنځيو کي خپلي زده کړي
کوي. ياد ځوانان ملالۍ لوړوزده کړو
مؤسسې ته د ځوانانو چارو آمریت له خوا
ورمعرفي کېږي.

د يادولو وړ ده، چي تېره ورځ هم
اطلاعات او فرهنگ رياست د ميرويس
نيکه لوړوزده کړو مؤسسې سره په
حقوقو، اقتصاد، سياسي او نړۍوالو
اړيکو کي په ۷۵سلنه تخفيف سره يو
تفاهم ليک لاسليک کړی و.

(۱مخ پاڼه: په عمومي زندان کي....)

په زندان کي د پاکو اوبو مشکل په بشپړ
ډول حل سوی، چي اوس به بنديان د
څښاک له پاره ۲۴ ساعته پاکي او يخي
اوبه ولري او زياته يې کړه، ياد ماشينونه
د يو تن هيوادوال له خواز ندان ته ورکړل
سول.

(۱مخ پاڼه: غربي رسنۍ ولي د...)

اوس دا پوښتنه چي ولي غربي رسنۍ د
اسرائيلو پر جرمونو چوپه خوله او د
افغانستان کوچنۍ – کوچنۍ داخلي
مسئلي يې تر بحث لاندې نيولي دي.
داسي جوابولای سو چي د دې مزدورو
رسنيو دنده يوازي د کفارو جرمونه پټ
ساتل، د رښتيني مسلمانانو بدنامول او
د اسلامي نظامونو پر خلاف، د خلکورا
پارول دي، ځکه خو دوی په خبرونو کي
د فلسطين حماس ډله او اسلامي امارت
په دې ټکو يادوي: (حماس چي د امريکا
او اروپايي اتحاديې له خوا په يو ترهگر
سازمان پېژندل سوی...)
طالبانو حکومت (چي تر اوسه هيڅ يو
هيواد په رسميت نه دئ پېژندلی...)
يادونه: د صهيو نيستې رژيم له خوا د
پورته تر سره سوو جرمونو معلومات له
باوري عربي رسنيو څخه تر لاسه سوي
دي.

(۱مخ پاڼه: دروغتيايي خدمتونو په ...)

خالو جوړېدلو، د جوړو سوو روغتيايي
خالو د خدمتونو د پراخوالي او د مور او
ماشوم له پاره د ځانگړو روغتيايي
خدمتونو په اړه هم خبري سوي دي.
مولوي نور جلال جلالي، د ياد سازمان له
لوري د جوړو سوو مرکزونو او روغتيايي
خالو په خاطر مننه کړې او په راتلونکي
کي يې د نووروغتيايي خالو د جوړېدو پر
مهال، د معياري او نوو نقشو عملي کولو
غوښتنه کړې ده.

د عامي روغتيا وزارت سرپرست د هيواد
د ليرو پرتو سيمو اوسېدونکو ته د
روغتيايي خدمتونو وړاندي کول؛ د دې
وزارت لومړيتوب ياد کړی او ډاډ يې
ورکړی چي د ټولو سپينو او لوړو پرتو
سيمو اوسېدونکو ته به روغتيايي
خدمتونه ورسول سي.

(۱مخ پاڼه: نيول سوي آثار....)

قيمتي خاوره پاکستان ته د قاچاق پر
مهال نيولې وه.
د اطلاعات او فرهنگ رياست اړوند، د هنراو
فرهنگ آمر عبدالشکور خپاند د سه شنبې په
ورځ باختراژانس ته ويلي، مسئولينو تر يو لړ
پلټنواو تحقيقاتو وروسته، ياد نيول سوي آثار
د کندهار اطلاعات او فرهنگ رياست اړوند
ميوزيم ته وسپارل، چي وروسته به يې د
مسلكي پلاري لرغونپوهانو له لوري د
پېژندنې، پاک کاري، ترميم او ثبت چاري تر
سره سي.

(۱مخ پاڼه: د سلام مخابراتي شبکې...)

مختلفو سيمو کي د ټيليفونې رغونو او
انټرنيټ د کيفيت په موخه ټيسټونه
کوي، چي وروسته به دا پروسه سپين
بولدک، ميونداو پنجوايي ولسواليو ته
هم وغځوي.

(۱مخ پاڼه: هره ورځ په لسونو...)

دوشنبې په ورځ باخترخبري آژانس
ته ويلي، د ښاروالۍ د ۱۵ ناحيو د
تنظيف کارکوونکو د يوې اوونۍ را په
دې خوا، له ښاره د کثافاتو راټولولو او
انتقالولو په هدف حشر پيل کړی، چي
هره ورځ په لسونو موټرونه کثافات د
ښار له ناحيو ايستل کېږي.

په کرايه يې ورکوي

د کندهار گمرک رياست اړوند:

د سپين بولدک ولسوالۍ اړوند، د گمرک آمریت په داخل کي، شپږ بابه دفتر کانتينرونه
موقيعت لري، چي په لاندي ډول دي:

۱-يو باب دفتر کانتينر. ۲-يو باب دفتر کانتينر. ۳-يو باب دفتر کانتينر. ۴-يو باب دفتر
کانتينر. ۵-يو باب دفتر کانتينر. ۶-يو باب دفتر کانتينر.

ذکر سوي شپږ بابه دفتري کانتينرونه په کرايه داجارې په ډول په قراردادد درو کلونوله پاره
ورکول کېږي. هرهغه څوک چي ياد کانتينرونه په کرايه غوښتونکي وي، خپل
غوښتنليکونه دي د ۱۴۰۳ل کال د زمري مياشتي د پنځلسمي نېټې څخه بيا دروان کال د
وري مياشتي د (يوويشتو) ورځو په موده کي د مستوفيت رياست، د دولتي املاکو لوی
مديريت ته وسپاري او ياده داوطلبي د همدې کال دورې مياشتي پر پنځمه نېټه د دوشنبې
په ورځ د سهار پر لس بجې د تعين سوي هيئت په حضور کي د دولتي املاکو په لوی
مديريت کي تر سره کېږي. شرطپاڼه کتلاى سي او تضمين نغداً اخيستل کېږي.

قرار داد کوي

د کندهار ولايت د سرحدونو او قبايلو چارو رياست اړوند، د سپين بولدک ولسوالۍ غازي
عبدالله خان عالي لېسه کي د ليليه شاگردانو د خوراکي موادو د گرمي اعاشې ځيني اجناس
داشپزخانې د خريدارۍ له پاره په قراردادورکړي. ټولو هغو لوجستيکي شرکتونو ته چي پر
معيار او شرايطو برابر وي او غواړي د ياد قرارداد په داوطلبي کي گډون وکړي، خبر ورکول
کېږي، چي د قرارداد شرطنامه، د اعلان د نشر څخه بيا تر (۱۶) کاري ورځو پوري هره ورځ
د سهار داتو بجو څخه بيا تر دوو نيمو بجو پوري د سرحدونو، قومونواو قبايلو چارو د رياست
د مالي او حسابي لوی مديريت څخه تر لاسه کړي.

اعلانونه او خبرتياوي

پروژه عملي کوي

پروژه:د افغانستان بانک د شمال زون، د تخار ولايت ځانگي او سهېل لوېديخ زون له پاره د
ترانسفرو نه چمتو او نصب کول.

داوطلبۍ ته د بلني شمېره: DAB/1403/NCB/W03

د افغانستان بانک عمومي رياست ټولو پر شرايطو برابر داوطلبانو ته بلنه ورکوي، څو (د
افغانستان بانک د شمال زون، د تخار ولايت ځانگي او سهېل لوېديخ زون له پاره د
ترانسفرو نوو چمتو او نصب کول) پروژې داوطلبۍ په پروسه کي گډون وکړي او د اړوندي
شرطپاڼي چاپ سوی نقل د حافظې يا فلش ډيسک له لاري او يا د افغانستان بانک له ويب
پاڼي www.dab.gov.af څخه تر لاسه کړي. خپل آفرونه په شرطپاڼه کي د ذکر سوو
شرايطو او د تدارکاتو د قانون او طرز العمل سره سم په سر بنده توگه د اعلان د خپرېدو له
نېټې څخه د سهار تر (10:30) بجو د ۱۴۰۳/۵/۳۱ نېټې پوري د کابل په ابن سينا واټ
کي د افغانستان بانک مرکزي دفتر د تدارکاتو آمریت چي په درېيم پوړ کي موقيعت لري،
وړاندي کړي. تر ټاکلي وخت وروسته او په آنلاین بڼه را رسېدلي آفرونه د منلو وړ نه دي.
د آفر تضمين: بانکي تضمين/نغدي پيسې مبلغ ۱۰۸۳۵۱۰ يو سلو اته زره درې سوه يو
پنځوس افغانۍ.

د آفر پرايستلو غونډه د چهارشنبې په ورځ، د سهار پر (10:30) بجو د ۱۴۰۳/۵/۳۱ نېټه،
د افغانستان بانک د تدارکاتو په عمومي آمریت کي دائرېږي.

يادونه: تر داوطلبۍ مخکي غونډه د شنبې په ورځ د سهار پر (10:30) بجو د ۱۴۰۳/۵/۲۰
نېټه، د افغانستان بانک د تدارکاتو په عمومي آمریت کي دائرېږي.

په اجاره يې ورکوي

د سرحدونو او قبايلو چارو رياست اړوند، يو باب تعمير چي په دوهمه ناحيه کي د سپوږمۍ
صالون شاته موقيعت لري، په کرايه د اجارې په ډول د درو کلونو له پاره ورکول کېږي او
مشخصات يې په لاندي ډول دي:

۱- په يو منزل کي اعمار سوی د۲- (۷) اووه اطاقونه لري. ۳- (۴) څلور تشنابونه
لري.

هر هغه څوک چي د ياد تعمير په کرايه د اجارې په ډول غوښتونکي وي، خپل
غوښتنليکونه دي د ۱۴۰۳ل کال د زمري مياشتي د لسمي نېټې څخه بيا د روان کال د
همدې مياشتي تر دېرشمي نېټې پوري د (يوويشتو) ورځو په موده کي د کندهار د
مستوفيت رياست، د دولتي املاکو لوی مديريت ته وسپاري، شرطپاڼه کتلاى سي،
تضمين نغداً اخيستل کېږي او ياده داوطلبي د ۱۴۰۳ل کال د زمري مياشتي پر يو دېرشمه
نېټه، د چهارشنبې په ورځ، د سهار پر لس بجې د تعين سوي هيئت په حضور کي، د دولتي
املاکو په لوی مديريت کي آفرونه خلاصېږي.

قرار داد کوي

د کندهار ولايت د امر بالمعروف، نهی عن المنکر او د شکايتونو اورېدلو رياست د ۱۴۰۳
مالي کال د لسو مياشتو د نقليه وسايطو له پاره (۴۹۰۰۰) لېټره پټرول او (۵۵۰۰) لېټره
ډېزل تېلو ته ضرورت لري، پر شرايطو برابر شرکتونه کولای سي، چي خپلي شرطپاڼي او
آفر د اعلان د نشر د نېټې څخه بيا تر يوويشتوو رځو پوري د کندهار ولايت د امر بالمعروف،
نهي عن المنکر او د شکايتونو اورېدلو رياست، د مالي او اداري چارو لوی مديريت څخه
تر لاسه کړي.

اعتبار نه لري

شرکت تجارتي آهن آلات اقبال لميتيډ د (754-27) شمېرې جواز درلودونکی چي رئيس
يې احسان محمد اقبال د فضل کرم زوی او مرستيال يې رحمت الله اقبال د حاجي فضل
کرم زوی د۲، ورک سوی، د اعلان تر نشر وروسته اعتبار نه لري.

په کرايه يې ورکوي

د کندهار پوهنتون رياست اړوند درملتون، چي طب پوهنځي (کدري) روغتون په داخل
کي موقيعت لري. ياد درملتون په کرايه د اجارې په ډول، د درو کلونو له پاره په قرارداد
ورکوي.

هر هغه څوک چي په خپل نامه جواز، د فارمسي اسناداو د عامي روغتيا رياست ادارې له
خوا تائيد ولري او پر شرايطو برابر وي. ياد اشخاص چي نوموړی درملتون په کرايه د اجارې
په ډول غوښتونکي وي، خپل غوښتنليکونه دي د ۱۴۰۳ل کال د زمري مياشتي د
پنځلسمي نېټې څخه بيا دروان کال دورې مياشتي تر څلورمي نېټې د (۲۱) ورځو په موده
کي د کندهار مستوفيت رياست، د دولتي املاکو لوی مديريت ته وسپاري، شرطپاڼه
کتلاى سي، تضمين نغداً اخيستل کېږي او ياده داوطلبي د روان کال د وري مياشتي پر
پنځمه نېټه، د یکشنبې په ورځ د سهار پر لس بجې، د تعين سوي هيئت په حضور کي، د
دولتي املاکو په لوی مديريت کي تر سره کېږي.

په ليلام يې ورکوي

د کندهار ولايت د احصائې او معلوماتو رياست غواړي، چي د خپل رياست اړوند، ۱۳
قلمه داغمه اجناس چي د رياست الوزرا عالي مقام څخه يې د ليلام حکم هم اخيستل
سوی او د ليلام پروسه يې هم تکميل سوې ده. ذکر سوي اجناس د پنجشنبې په ورځ
چي د ۱۴۰۳مالي کال د زمري مياشتي د اتلسمي نېټې سره برابره ده، ليلام کړي.